

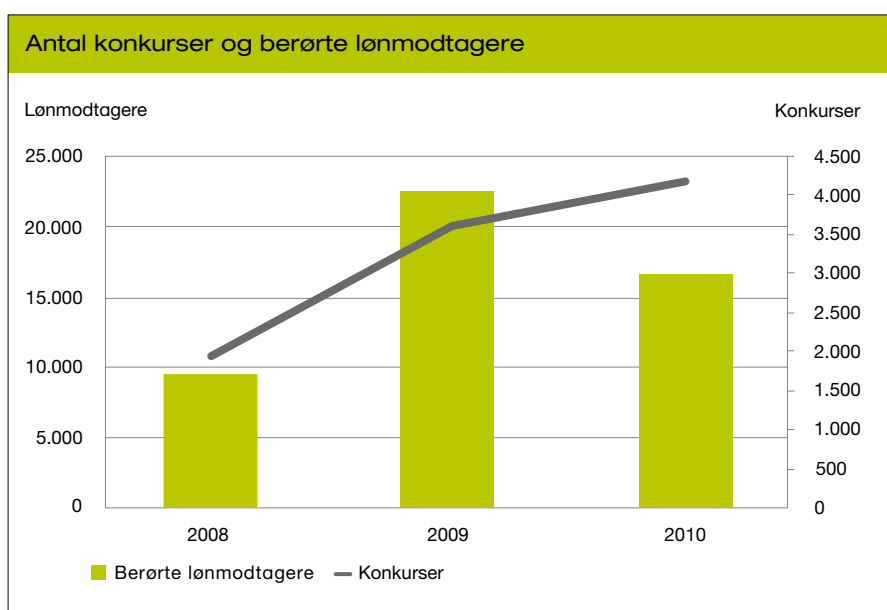
Færre lønmodtagere rammes trods konkursrekord

Til trods for at 2010 sandsynligvis bliver året, hvor der sættes rekord i konkursramte virksomheder, så er der ingen grund til at fremmane katastrofescenarier for den danske økonomi. Sådan lyder budskabet fra økonomer i forlængelse af nye opgørelser fra Danmarks Statistik og Lønmodtagernes Garantifond.

Danmarks Statistik måler antallet af konkurer, og det tal kender tilsyneladende kun én retning: Opad. I de første otte måneder af i år er flere end 4.000 virksomheder gået konkurs. I samme periode sidste år var der tale om godt 3.500 konkurer mod 2.000 i samme periode i 2008.

Men selvom det aktuelle antal konkurer faktisk overstiger alt, hvad der er set de seneste tre årtier, så er der – mener to økonomer – grund til en vis optimisme. Forklaringen skal søges i en opgørelse fra Lønmodtagernes Garantifond for samme periode. Den viser, at antallet af lønmodtagere, der bliver ramt af konkurs, viger.

Imens Danmarks Statistik måler antallet af konkurer, måler Lønmodtagernes Garantifond, hvor mange lønmodtagere konkurerne berører. Og dem er der relativt færre nytilkomne af end tidligere. I de første otte måneder af 2010 ansøgte godt

Mens antallet af konkurer stiger i 2010, så gør det modsatte sig gældende for antallet af lønmodtagere, der er berørt af konkurs.

Note: Opgørelserne dækker årets første otte måneder for alle tre år. Antallet af konkurer er opgjort fra tidspunktet for konkursdekret, mens antallet af lønmodtagere er opgjort på ansøgningstidspunkt hos Lønmodtagernes Garantifond, hvilket kan medføre en lille tidsmæssig forskydning. Statistikken over antallet af konkurer inkluderer personlige konkurer til og med 2008. Kilde: Lønmodtagernes Garantifond og Danmarks Statistik.

16.000 personer Lønmodtagernes Garantifond om penge, fordi deres arbejdsgiver var gået konkurs og ude af stand til at betale løn. Det er markant færre end i de første otte måneder af 2009, hvor der var tale om godt 22.000 lønmodtagere.

Først de store virksomheder, så de små
Der er én central forklaring på, at antallet

af konkurer og antallet af berørte lønmodtagere kan bevæge sig i hver sin retning: Virksomhedsstørrelse.

I 2009 måtte en række store virksomheder dreje nøglen om, mens det i 2010 i højere grad er mindre virksomheder. Den rækkefølge er, mener cheføkonom Klaus Rasmussen fra DI, en naturlig følge af ►

► konjunkturudviklingen: »De store virksomheder har et stort cash-flow, så når omsætningen svigter, og der alligevel skal betales lønninger til mange medarbejdere – ja så kommer konkursen hurtigt. I de helt små virksomheder er der måske kun ejeren selv – og han kan på kort sigt lettere trække på privatøkonomien og håbe på bedre tider. Men kommer omsætningen ikke igen, ender det alligevel med konkurs – bare lidt senere,« siger han.

Han forventer ikke at se nogen ny stigning i antallet af konkurs for store virksomheder: »Sidste forår var vi midt i en af de værste kriser i nyere tid – så selv store virksomheder kunne gå ned. I dag er vi i en mere normal konjunktursituation. Der er igen fremgang i de fleste dele af økonomien, så derfor burde de fleste større virksomheder også kunne klare sig nu,« siger Klaus Rasmussen.

Antal lønmodtagere vigtigst

For samfundsøkonomien er antallet af berørte lønmodtagere langt vigtigere end antallet af konkursramte virksomheder. Det siger Jan Rose Skaksen, professor i økonomi og tidligere vismand: »De helt små virksomheder betyder ikke så meget for samfundsøkonomien og ledigheden. Det er, når de større virksomheder

går ned, at der er store samfundsøkonomiske omkostninger,« siger han.

Heller ikke Jan Rose Skaksen frygter, at et højt antal konkurs i den nærmeste fremtid skal hive ekstraordinært mange lønmodtagere med sig: »Der er to årsager til, at færre store virksomheder går ned nu end i 2009. For det første er afsætningsmulighederne på de fleste områder bedre nu end sidste år. For det andet er der større tro på fremtiden. Det betyder, at bankerne i højere grad end sidste år er villige til at udlåne penge – også til virksomheder, der er i midlertidige problemer,« siger han.

Kurven knækket i alle brancher

Bedringen i økonomien er bredt funderet.

Det siger Mogens Højland, der er kundeforfatter i Lønmodtagernes Garantifond: »Uanset hvilken branche man ser på, har vi udbetalt færre penge i første halvår af 2010 end i første halvår af 2009. Det gælder også byggeriet, hvor udbetalingerne er knap 20 pct. lavere i år end sidste år,« siger han.

Selvom det værste er overstået med hensyn til konkurs i denne omgang, har krisen samlet set luget hårdt ud blandt virksomhederne i byggeriet: »Inden for byggeriet er over 1.000 virksomheder gået konkurs siden starten af 2009, hvilket svarer til mere end hver tyvende virksomhed i branchen,« siger Mogens Højland.

Lønmodtagernes Garantifond tættere på balance

På grund af rekordstore udbetalinger i 2009 havde Lønmodtagernes Garantifond en nettogæld på 230 mio. kr. ved årsskiftet 2009/2010.

I 2010 har udbetalingerne i årets første otte måneder været på 541 mio. kr. mod 711 mio. kr. i 2009.

Fortsætter årets udbetalinger i 2010 i samme takt som hidtil, vil de løbe op i godt 800 mio. kr. inden årsskiftet. Garantifonden får indtægter på omkring 900 mio. kr. i 2010, så ved årsskiftet 2010/2011 forventes fondens nettogæld at være væsentligt formindsket.